

# ЗАПОВЕД

## НА МИНИСТЪРА НА ОТБРАНАТА

19.09.2024 г.

№ ОХ-873

гр. София

---

**Съдържание:** Условия и ред за провеждане на изпитите за определяне на нивото на владение на чужд език, различен от английски, и български език за чужденци съгласно стандартизационно споразумение на НАТО STANAG 6001.

---

На основание чл. 26, т. 6 и чл. 31, ал. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, във връзка със стандартизационно споразумение на НАТО STANAG 6001,

### ЗАПОВЯДВАМ:

#### **I. Обща организация на изпитите.**

1. Военна академия „Г. С. Раковски“ и висшите военни училища да организират и провеждат изпити за определяне на нивото на владение на чужд език съгласно стандартизационно споразумение на НАТО STANAG 6001 (НАТО STANAG 6001) по изучаваните в тях чужди езици, различни от английски език (руски, френски, немски, гръцки, румънски, сръбски, турски), а за чуждестранни обучаеми – и по български език.

2. Цялостната организация по обработване на рапортите (заявленията), изготвяне на изпитните протоколи, уведомяване на кандидатите (и структурите) и провеждането на изпитите по чужд език, различен от английски, съгласно НАТО STANAG 6001 да се осъществява от длъжностни лица, определени от началниците на структурите по раздел I, т. 1, по място на провеждане на изпита.

3. Началниците на структурите по раздел I, т. 1 да организират публикуването на информация за изпита на интернет страниците на ВА „Г. С. Раковски“ и съответното висше военно училище.

4. До изпити за определяне на нивото на владение на чужд език, различен от английски съгласно НАТО STANAG 6001 могат да бъдат допускани:

а) военнослужещи и цивилни служители от Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия;

б) служителите на ДАНС;

в) курсантите във висшите военни училища;

г) чуждестранни обучаеми във ВА „Г. С. Раковски“ и висшите военни училища по двустранни (международни) споразумения за сътрудничество за изпит по български език.

5. До изпит за определяне на нивото на владение на френски език

съгласно НАТО STANAG 6001, могат да бъдат допускани и военнослужещи и цивилни служители от страни членки и партньорки на НАТО след официално запитване чрез дирекция „Отбранителна политика и планиране“ – МО, при възможност от страна на изпитващата организация.

6. Кандидатите по раздел I, точка 4, буква „а“, „б“ и „в“ да заплащат такса за явяване на изпит в размер на 40 (четиридесет) лева.

7. Кандидатите по раздел I, точка 5, да заплащат такса за явяване на изпит в размер на 200 (двеста) лева.

8. Таксата се внася по банковата сметка на Военна академия „Г. С. Раковски“ или съответното висше военно училище по място на явяване на изпита.

9. От такса за явяване на изпита са освободени чуждестранните специализанти по раздел I, точка 4, буква „г“, завършващи курс по български език във Военна академия „Г. С. Раковски“ или висшите военни училища с продължителност над 6 седмици.

10. Постъпилите средства да се използват от Военна академия „Г. С. Раковски“ или съответното висше военно училище, както следва:

а) за осигуряване на канцеларски материали за изпита в съответната военна образователна институция;

в) за закупуване (ремонт) на техника за езиковите кабинети за нуждите на временните изпитни комисии.

11. Временните изпитни комисии да се определят в състав от най-малко двама преподаватели.

12. Изпитите за определяне на нивото на владеење на чужд език, различен от английски и български език за чужденци съгласно НАТО STANAG 6001 да се провеждат от квалифицирани в областта на тестването преподаватели по съответния език от ВА „Г. С. Раковски“ и висшите военни училища.

## **II. Условия и ред за явяване на изпитите.**

1. Редовните изпитни сесии за определяне на нивото на владеење на чужд език, различен от английски, съгласно НАТО STANAG 6001 да се провеждат два пъти годишно, както следва:

а) пролетна изпитна сесия, в периода май-юни за съответната календарна година;

б) есенна изпитна сесия, в периода октомври-ноември за съответната календарна година.

2. Изпитна сесия за определяне на нивото на владеење на български език съгласно НАТО STANAG 6001 за чуждестранни обучаеми да се провежда при необходимост в края на съответното обучение.

3. Началникът на Военна академия „Г. С. Раковски“ или съответното висше военно училище да изпраща в дирекция „Управление на човешките ресурси в отбраната“ – МО графици с датите на провеждане на изпитите за определяне на нивото на владеење на чужд език, различен от английски,

съгласно НАТО STANAG 6001, както следва:

- до 31 януари – за пролетна изпитна сесия;
- до 31 август – за есенна изпитна сесия.

4. При постъпило запитване чрез дирекция „Отбранителна политика и планиране“ и наличие на повече от 2 (двама) кандидати, дирекция „Управление на човешките ресурси в отбраната“ – МО да договаря провеждането на извънредната изпитна сесия с началника на Военна академия „Г. С. Раковски“ или съответното висше военно училище.

5. Кандидати за изпит по раздел I, точка 4, буква „а“, „б“ и „в“ да подават по команден ред рапорт (заявление) до началника на структурата, където се провежда изпита съгласно Приложение 1.

6. Към рапорта (заявлението) по раздел II, т. 5 да се прилага копие на документа за платена такса.

7. Сроковете за подаване на рапорти (заявления) за допускане до изпит за определяне на нивото на владееие на чужд език, различен от английски, съгласно НАТО STANAG 6001 да са както следва:

- а) за пролетната изпитна сесия – от 01 февруари до 15 март;
- б) за есенната изпитна сесия – от 01 август до 15 септември.

8. До 3 (три) дни след изтичане на срока по раздел II, т. 7, командирът (началникът) на военното формирование, ръководителят на съответната структура или на административното звено да организира изпращането на рапорта (заявлението) до началника на съответната структура по раздел I, т. 1, където кандидатът е заявил желание да се яви на изпит по чужд език, различен от английски език, съгласно НАТО STANAG 6001.

9. Началниците на структурите по раздел I, т. 1, да организират уведомяването на кандидатите за часа, датата, мястото и реда на провеждане на изпитите не по-късно от 10 (десет) дни преди началото им.

10. Изпитите за определяне на нивото на владееие на чужд език, различен от английски съгласно НАТО STANAG 6001 за уменията „четене“, „слушане“ и „писане“ да се провеждат при строго спазване на изискванията за анонимност на работите на кандидатите.

11. Кандидатите нямат достъп до своите тестове и писмени работи, след като са предадени за оценяване.

12. При опит за измама по време на изпит, членовете на временната изпитна комисия (квесторите) да попълват съответното поле в Протокола за протичане на изпита (съгласно Приложение 2), а изпитната работа на кандидата се анулира.

### **III. Условия и ред за явяване на изпита на специализантите в езикови курсове.**

1. Специализантите, завършващи квалификационен курс по чужд език, различен от английски (български език за чуждестранни обучаеми) с продължителност над 6 седмици във Военна академия „Г. С. Раковски“ или

висшите военни училища, да се явяват на изпит съгласно НАТО STANAG 6001 за определяне на нивото на владеење на съответния чужд език в последната седмица от курса.

2. Чуждестранните специализанти в курс по български език да се включват в протокол за явяване на изпит на база на заповедта за зачисляване в съответния курс.

3. Началникът на Военна академия „Г. С. Раковски“ или съответното висше военно училище да изпраща в дирекция „Управление на човешките ресурси“ – МО справка с резултатите на специализантите от изпита съгласно НАТО STANAG 6001 в едномесечен срок от приключване на курса.

#### **IV. Формат на изпитите.**

1. Изпитът съгласно НАТО STANAG 6001 за определяне на нивото на владеење на чужд език, различен от английски, и български език за чуждестранни обучаеми да е както следва:

а) за френски, немски, румънски, сръбски, турски и гръцки – отделен за всяко ниво;

б) за руски и български език – с общи нива.

2. Кандидатите за изпити съгласно НАТО STANAG 6001 за определяне на нивото на владеење на чужд език, различен от английски, и български език за чуждестранни обучаеми да имат право да се явяват на изпитните сесии, както следва:

а) за изпит с отделни нива:

- два пъти годишно за изпит за дадено ниво;

- при успешно издържан изпит за ниво може да се явят както в следващата, така и в рамките на същата сесия за следващо по-горно ниво (при успешно издържан изпит за по-ниското ниво);

б) за изпит с общи нива:

- два пъти годишно.

3. Да не се допуска явяване два пъти в рамките на една сесия на един и същ изпит.

4. Изпитите за определяне на нивото на владеење на чужд език, различен от английски, съгласно НАТО STANAG 6001 да се подготвят и провеждат по утвърдени от министъра на отбраната спецификации за изпита по съответния език.

5. Всяко ниво да се оценява независимо и за постигане на по-високо ниво е необходимо защитаване на предходното ниво.

6. За всички нива да се проверяват четирите езикови умения „четене“, „слушане“, „писане“ и „говорене“.

7. Всяко умение да се оценява независимо от останалите умения.

## **V. Създаване и съхранение на изпитни материали.**

1. За всяка редовна изпитна сесия членовете на временните изпитни комисии да разработят по два варианта на теста за съответния език.

2. Изпитните материали (задачи, тестове и изпитни работи на кандидатите) на хартия и на преносим електронен носител да се съхраняват в помещение и метален шкаф, определени със заповед на началниците на структурите по раздел I, т. 1.

3. Началниците на структурите по раздел I, т. 1 да регламентират:

- реда за достъп до помещението по раздел V, т. 2;
- реда за съхранение на ключовете от помещението и металния шкаф по раздел V, т. 2;
- достъпа до изпитни материали на хартиен и електронен носител от членовете на временните изпитни комисии и квесторите.

4. Преподавателите от временните изпитни комисии:

- да отговарят за съхранението и транспортирането на изпитните материали и за администрирането на изпита съгласно НАТО STANAG 6001;
- да определят за всяка изпитна седмица различен вариант на теста, с цел да не се компрометират резултатите;
- да попълват Протокол за протичане на изпита (съгласно Приложение 2) за всяка изпитна седмица.

5. Преподавателите от временните изпитни комисии носят дисциплинарна отговорност в случай на разпространение на съдържанието на изпитните материали.

6. Изпитните работи на явилите се кандидати да се съхраняват в продължение на 1 (една) година.

## **VI. Оповестяване и отчитане на резултатите от проведените изпити и издаването на удостоверения.**

1. Началникът на ВА „Г. С. Раковски“ или на съответното висше военно училище:

а) да организира въвеждането на резултатите от изпитните протоколи за изпитите за определяне на нивото на владение на чужд език, различен от английски, съгласно НАТО STANAG 6001 в подсистема „СТАНАГ“ на АСУ на ЧР до 3 (три) седмици след приключване на изпитната сесия по съответния език.

б) в срок до 1 седмица след приключване на изпитната сесия, да организира издаването и изпращането на удостоверенията съгласно НАТО STANAG 6001 за нивото на владение на чужд език, различен от английски, а за чужденци и по български език

2. Удостоверение за нивото на владение на чужд език съгласно стандартизационно споразумение на НАТО STANAG 6001 да се издава, като езиковите умения са изписани в следния ред: „слушане“, „говорене“, „четене“,

„писане“ и нивата могат да бъдат: 1, 1+, 2, 2+, 3.

3. Удостоверението за ниво на владеење на немски, руски, гръцки, румънски, сръбски и турски език да се издава на български език от Военна академия „Г. С. Раковски“ или съответното висше военно училище по място на провеждане на съответния изпит.

4. Удостоверението за ниво на владеење на френски език или български език за чуждестранни обучаеми съгласно НАТО STANAG 6001 да се издава на български и английски език, от Военна академия „Г. С. Раковски“ или съответното висше военно училище по място на провеждане на съответния изпит.

5. Бланките за удостоверения за владеење на чужд език, различен от английски, и на български език за чужденци съгласно НАТО STANAG 6001 да се печатат от Военно-географска служба при ежегодна заявка от дирекция „Управление на човешките ресурси в отбраната“ – МО след изпратено до 30 септември искане за нужните бройки от началниците на структурите по раздел I, точка 1.

6. Изпращането на издадените удостоверения да се извършва, както следва:

а) за военнослужещите и цивилните служители от структурите на Министерството на отбраната – до дирекция „Управление на човешките ресурси в отбраната“ – МО;

б) за военнослужещите и цивилните служители от структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия – по команден ред до структурата по местослужене (месторабота) на кандидата;

в) за чуждестранните военнослужещи и цивилни служители – чрез военното аташе на съответната държава чрез дирекция „Отбранителна политика и планиране“ – МО до военното аташе на съответната държава;

г) за служителите на ДАНС – до председателя на Държавната агенция „Национална сигурност“;

7. За валидно да се счита последното издадено удостоверение за владеење на чужд език, различен от английски, съгласно НАТО STANAG 6001.

8. Удостоверението по раздел VI, т. 7 е безсрочно.

9. Военнослужещите и цивилните служители да получат оригинала на удостоверението от органа по управление на човешките ресурси (личния състав) по местослужене (месторабота) лично срещу подпис.

10. Органите по управление на човешките ресурси (личния състав) по местослужене (месторабота) да прилагат в служебното дело на военнослужещите и цивилните служители копие от удостоверението за владеење на чужд език с подпис, фамилия, собственоръчно написан текст „Получих оригинала!“ и дата.

11. След приключване на изпитната сесия, началниците на структурите по раздел I, т. 1 да изпратят в дирекция „Управление на човешките ресурси в отбраната“ отчет за сесията.

**VII.** Настоящата заповед да се публикува в интернет страницата на Министерството на отбраната и в КИС „ЩИТ“.

Контрола по изпълнение на заповедта възлагам на директора на дирекция „Управление на човешките ресурси в отбраната“ – МО.

**МИНИСТЪР НА ОТБРАНАТА**

**АТАНАС ЗАПРЯНОВ**

Рег. № .....

До

.....  
.....

### РАПОРТ (ЗАЯВЛЕНИЕ)

ОТ .....

(звание, име, презиме и фамилия)

ДЛЪЖНОСТ .....

военно формирование (адм. структура) .....

от състава на .....

(структура на подчинение)

адрес по местослужене (месторабота) .....

(данните са необходими за изпращане на уведомително писмо за датата на изпита)

телефон за връзка и имейл: .....

|     |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|-----|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|
| ЕГН |  |  |  |  |  |  |  |  |  |  |
|-----|--|--|--|--|--|--|--|--|--|--|

Уважаеми господин .....

Моля да бъде допуснат/а до изпит за ..... (ниво)<sup>1</sup> за определяне на нивото на  
(първо/второ/трето)

владее на ..... език съгласно стандартизационно споразумение на НАТО  
(френски, руски, немски, гръцки, сръбски, турски, румънски)

STANAG 6001 през сесия ..... на 20..... г.

(Пролет / Есен)

.....20..... г.

..... (.....)

гр. ....

(подпис)

(фамилия)

Приложения:

1. ....

**Становище на командира (началника, ръководителя):**

.....

Командир (началник, ръководител): ..... (.....)

(подпис)

(фамилия)

<sup>1</sup> Полето се попълва задължително за изпитите по френски, немски, гръцки, румънски, турски и сръбски



## ПРОТОКОЛ ЗА ПРОТИЧАНЕ НА ИЗПИТ (ДОКЛАД НА КВЕСТОРА)

**Сесия:** ..... **Език** .....

Дата на изпита: ..... Умение: **ЧЕТЕНЕ** Изпитна зала .....

Затваряне на залата: ..... Брой изпитвани: .....

Начало на изпита: ..... Край на изпита: .....

Квестори:

.....

(име, фамилия, подпис)

(име, фамилия, подпис)

\* \* \*

Дата на изпита: ..... Умение: **СЛУШАНЕ** Изпитна зала .....

Затваряне на залата: ..... Брой изпитвани: .....

Начало на изпита: ..... Край на изпита: .....

Квестори:

.....

(име, фамилия, подпис)

(име, фамилия, подпис)

\* \* \*

Дата на изпита: ..... Умение: **ПИСАНЕ** Изпитна зала .....

Затваряне на залата: ..... Брой изпитвани: .....

Начало на изпита: ..... Край на изпита: .....

Квестори:

.....

(име, фамилия, подпис)

(име, фамилия, подпис)

### Изпитни материали/свитъци

| Умение  | Използвани | Неизползвани | Повредени | Общо |
|---------|------------|--------------|-----------|------|
| Четене  |            |              |           |      |
| Слушане |            |              |           |      |
| Писане  |            |              |           |      |

Напускане на залата от страна на явяващите се на изпита

| Имена | Време | Причина | Време на завръщане |
|-------|-------|---------|--------------------|
|       |       |         |                    |
|       |       |         |                    |
|       |       |         |                    |

Особености/Възникнали обстоятелства при протичането на изпита  
(моля, да се попълни при констатиране на някой от долупосочените случаи)

Измама/ползване на забранени материали (име на кандидата, кратко описание)

.....  
.....

Съмнения за измама (кратко описание)

.....  
.....

Грешки в изпитните материали

.....  
.....

Технически проблеми (време, име на кандидата, същност на проблем)

.....  
.....

Спешни случаи (спиране на тока, земетресение, др.)

.....  
.....

Възникнали въпроси (запишете въпроса, имената на кандидата и кратко описание)

.....  
.....

Други (разположение места, температура и осветеност на залата, др.)

.....  
.....